

Lars Oskan-Henriksens tale ved åbningen af Copenhagen Pride Week

Taler

Lars Oskan-Henriksen
Forperson for Copenhagen
Pride

Dato

16. august 2016

Sted

Rådhuspladsen

Kære alle sammen

Velkommen til Copenhagen Pride 2016 – velkommen til en festival, der har 20-års jubilæum i år, og som står stærkere og mere potent end nogen sinde. Med mere end 300.000 deltagere over den uge, festivalen finder sted, er Copenhagen Pride Week Københavns største festival og Danmarks største årligt tilbagevendende menneskerettighedsfestival.

Ikke dårligt klaret, tillader jeg mig at sige, af en organisation, som udelukkende baserer sig på frivillig arbejdskraft, og hvis økonomi består af minimal offentlig støtte kombineret med frivillige bidrag og sponsorater. Vi er humlebien, der flyver, selvom alt tilsiger, at den ikke burde kunne det.

Copenhagen Pride er vokset ganske betydeligt gennem sin levetid – og organisationen er i høj grad historien om en indsats mod alle odds – en indsats, som ikke blot den nuværende bestyrelse har stået for, men også alle de andre, som gennem de sidste 20 år har involveret sig i vores organisation – som bestyrelsesmedlemmer, som sekretariatsfrivillige eller som frivillige.

20 år er lang tid – i 1996 var der sikkert nogle af jer, der står her i dag, som end ikke var født. Mens for andre – mig selv inklusive – føles det som et øjeblik siden, at vi gik ad Frederiksberg Alle og fejrede Europride i København. Heldigvis har vi vigtige sejre og nederlag undervejs, som er med til at minde os om den tid, der er gået – og selvom der, som sagt, både er nederlag og sejre, så står det dog tilbage, at tiden har været med os. Det er gået frem – ikke altid i det tempo, vi har ønsket os, og der er sandt for dyden rigeligt at kæmpe for også i dag – men vi står til at vinde! Det er jeg ikke i tvivl om.

20 år, siger jeg. Og det er sandt – men et sådant jubilæum er også anledning til at huske, at vi alle står på skuldrene af giganter, som er gået forud for os. Før Europride i 1996 havde der været Christopher Street Day-fejringer i København i hvert fald så langt tilbage som 1981 – og siden 1971 havde Bøssernes Befrielsesfront vist værdien af udadvendt gadeaktivisme og offentlige happenings som dem, vores festival stadig i dag benytter som sine vigtigste politiske redskaber. En gadeaktivisme, som er grundet på det princip, som hele pridebevægelsen – i Danmark og internationalt – grunder sig på, nemlig: ”at det, som er synligt, er det umuligt at ignorere”.

Når vi går frit og åbent på gaden, viser vores antal, vores fællesskab, vores mangfoldighed i udtryk, vores sammenhold trods forskellighed og vores insisteren på retten til at leve og elske – så bliver vi til. Så er vi en del af virkeligheden og samfundet – så kan vi ikke overses – men MÅ regnes med – der SKAL nødvendigvis tages stilling til os, vi påberåber os vore borgerrettigheder og vores menneskelighed.

Det kan synes så let og så åbenlyst. Og det er det også oftest i Danmark. Vi holder pride week under begrænsede sikkerhedsforanstaltninger, vi går ud med vore pridearmbånd og deltager i festivalen på byens mest centrale plads og marcherer i paraden i en følelse af relativ sikkerhed. Selvom undersøgelser viser, at der er nok at arbejde med også i Danmark, hvor i 2016, stadig 50 % af LGBT-personer fortæller, at de ikke er åbne på deres arbejdspladser af frygt for, at det kan være karrierehæmmende, hvor 20 % af al gadevold er begrundet i offerets seksualitet eller kønsidentitet, hvor hverdags homo- og transfobien rammer os alle, når vi mindst venter det.

Og det er vel det, der er LGBTQIA-miljøets styrke – vedholdenheden, ukueligheden, denne stålfaste vilje til hver dag at gå ud og se verden i øjnene, møde diskriminationen med oprejst pande og uden fortrydelse.

Og det er her, vi står i fællesskab med vore brødre og søstre og alle de, der ikke er hverken det ene eller det andet, eller måske begge dele – over hele verden.

Det er det livsvilkår, vi deler – og der, hvor vi kan føle solidariteten – uanset hvor vi har rod og kalder hjem.

Det er der, hvor vi græder over ofrene for den grusomme terrorhandling på Pulse Night Club i Orlando, Florida, hvor vi rystes over drabene på LGBT-aktivister i Bangladesh, hvor vi rasende og fyldt med afsky ser og deler billederne af bøsser, der kastes ud fra bygninger af Islamisk Stat som udtryk for deres perverterede mistolkning af islam, hvor vi sender gode ønsker og kærlighed til Paul, som bliver overfaldet i sit hjem og gennemtævet til hans næse brækker og berøves sine ejendele lige her i trygge København, hvor vi insisterer på at tage vores kæreste i hånden – både som udtryk for vores indbyrdes kærlighed og som en politisk handling for at trodse dem, som vil os ondt.

For vi er nødt til at kræve rummet tilbage – det rum, som skal være trygt for alle borgere – uanset seksualitet eller kønsidentitet. Når nogen træder ind over grænsen til vores liv og tryghedsrum og myrder eller begår vold, så krænker de os alle – hver og en af os. Og de er med til at skabe en følelse af utryghed, som vi alle deler.

Den følelse skal vi også i fællesskab bekæmpe!

Vi skal ikke lade os intimidere – men med hjerterne skudt op i brystet sætte os selv på spil for friheden og ligeretten. Vi bliver NØDT til at være modige. Her i Danmark! For når vi er det, og når vi skaber resultater, så reflekterer de ude i verden. Det går ikke upåagtet hen. Det påvirker, og det giver mod og inspiration til andre.

Pridebevægelsen er en international bevægelse. Globalt set kender vi til mere end 900 pridefejring kloden over. Det betyder, at der gennemsnitligt gennemføres 3 prides hver dag året rundt.

Langt overvejende findes de i Vesteuropa og Nordamerika – men med støt sikkerhed udvides antallet år for år i Asien, Afrika og ikke mindst Syd- og Mellemerika. Som eksemplet viste os i sidste uge, hvor vore kampfæller i Uganda blev fængslet under fejringen af priden i Kampala og behandlet voldeligt af politiet, og hvor paraden dagen efter måtte aflyses, fordi præsidenten opfordrede befolkningen til gennem selvtægt og bøllevold at forhindre paraden i at finde sted, så er der mange af dem, vi kæmper side om side med, som betaler en langt højere pris, end vi, og som går ind i kampen med langt større personlig risiko, end det nogensinde har været tilfældet i Danmark.

For nok har vi oplevet voldsom diskrimination, og nok lever der fortsat mennesker i vores midte, som fængsledes og hængtes offentligt ud under Den Grimme Lov i begyndelsen af 1960'erne. Men det had og den vold, som især opleves i Afrika og dele af Østeuropa og Rusland – den har vi aldrig skullet leve med i Danmark. Nok er vi blevet fængslet for at gå i, hvad man kaldte ” det modsatte køns” klædedragt, og for at danse offentligt med personer af samme køn, nok er vi blevet fængslet under beskyldninger om at forsøge at forføre og vildlede ungdommen, som det var præmissen bag den Grimme lov, men vi er aldrig blevet systematisk forfulgt, jaget ned, overfaldet på gaden, lynchet og myrdet på åben gade, som det sker i mange af de steder, jeg nævnte før.

Derfor har vores kamp været en anden – fordi den er foregået inden for rammerne af et demokrati og et retssamfund – og følgelig er der nærmest ingen sammenligning mulig mellem vores kamp gennem de sidste – lad os bare sige 50 år – og den situation, man står i i dag i lande i Afrika, Asien og Østeuropa – og derfor er det ondsksfuldt, ahistorisk og i strid med ethvert menneskeligt hensyn, når man udviser LGBT-ansøgere til disse lande, og det er amoralsk, arrogant og absurd at sige, at disse asylansøgere bør tage hjem og kæmpe for deres rettigheder, der hvor de ” hører hjemme”, som der har været politikere, der har sagt i forbindelse med sagerne om de tre lesbiske asylansøgere fra Uganda, som stod til udvisning af Danmark for få uger siden.

At kæmpe for rettigheder kan kun lade sig gøre i et samfund, som respekterer grundlæggende menneskelige værdier, som tilsteder individet en værdi, som hviler på demokratiske principper, som overholder grundlæggende menneskerettigheder og retsprincipper, og hvor det ikke er staten, som står som den væsentligste kræmper.

Og det lader sig kun gøre i et samfund, hvor magthaverne respekterer civilsamfundets institutioner, hvor det er muligt at ytre sig, forsamles og danne foreninger for at kæmpe for sine rettigheder – og hvor der er en generel forståelse for det enkelte menneskes integritet.

Vi kan ikke stå alene – som minoriteter er vi afhængige af opbakning fra det omkringliggende samfund for at opnå resultater – og den forståelse og den opbakning, den kommer af det oplysningsarbejde, der bl.a. udføres af Copenhagen Pride – og af alle organisationer i vort vidt forgrenede miljø.

Hver gang vi skal flytte milepæle, er det første stykke arbejde at skabe bred forståelse for problematikken og give folk en fornemmelse af den uretfærdighed, vi udsættes for.

Og aldrig er det mere virkningsfuldt, end når vi gennem synlighed gør det klart, at vi er alle vegne – er kolleger, venner, familiemedlemmer osv. osv. At vi ikke er fremmedelementer, men nære relationer med genkendelige liv. Og aldrig kommer vi længere, end når vi som organisationer står sammen om fælles mål.

Som situationen ser ud i Danmark lige nu, er der ingen gruppe i vores store brogede kreds, som der diskrimineres mere systematisk imod end transpersoner.

Nu er det vores ansvar som LG og B at stå sammen med transmiljøet om at skabe den forståelse og den forandring, som skal sikre transpersoner DERES rettigheder. Siden Copenhagen Winter Pride i februar har stort set samtlige organisationer i miljøet sammen med Amnesty International kørt en fælles kampagne for transpersoners rettigheder i sundhedsvæsenet – for fjernelse af transseksualisme som psykiatrisk diagnose, for at transpersoner på lige fod med alle andre mennesker i Danmark omfattes af såvel informeret samtykke som behandlingsgaranti. Kort sagt: at transpersoner bliver mægtige og fuldmyndige personer i deres egne liv, med fuld ret til at beslutte om deres egen skæbne.

Det burde være så åbenbart – men er det tydeligvis ikke. For desværre er der alt for mange politikere i dette land, som laver politik efter meningsmålinger, snarere end efter hvad de selv indrømmer er rigtigt. Der er en besynderlig frygt blandt lovgivere for det, de benævner som befolkningens redebønhed – er folk mon klar til det, siger de – og skyder dermed befolkningen foran sig som en behændig undskyldning for ikke at handle. Vi mangler politisk vilje – og vi fattes politisk mod, når det handler om at forfægte menneskerettigheder.

Men kampagnen har trods den politiske træghed båret frugt.

Den har først og fremmest handlet om oplysning – om at gøre befolkningen over en bred kam klar over, hvad det vil sige at leve som transperson, hvordan virkeligheden ser ud, og hvilke krænkelser transpersoner udsættes for.

Det har på mindre end et halvt år medført et holdningskred, således at nu over 70 % af befolkningen bakker op om transpersoners rettigheder i samfundet og

sundhedssystemet – og pludselig får det politikerne til at reagere.

Vi er godt tilfredse med, at det er bebudet, at Danmark nu ikke længere skal vente på WHO i forhold til at ændre diagnosekoden for transpersoner, men at man er parat til at gå politisk enegang internationalt på spørgsmålet og – ligesom det i 1981 var tilfældet med homoseksualitet – vise verden, at transpersoner er mennesker med samme værdi som alle andre i vores land.

Men det er ikke gjort med det. Og her er det vigtigt, at vi fastholder presset på Christiansborg! Det skridt, der nu tages fremad, må ikke føre til stilstand – vi skal sikre, at der stadig gæes fremad – og vi skal ikke lette presset, før der er indført informeret samtykke og behandlingsgaranti for transpersoner, og det igen er muligt for gynækologer og praktiserende læger at udskrive hormoner. Og vi skal udnytte den erfaring kampagnen har givet os og bevidstheden om, at vi står stærkere og når længere, når vi arbejder så tæt og forpligtende sammen, som vi har gjort det her. Og så skal vi tage fat på de interkønnedes rettigheder, og de HIV-smittedes, og i det hele taget møde uretten, når vi træffer på den, med trods og aktivisme.

På den måde er vi med til at efterlade en bedre verden til vore efterkommere end den, vi selv kom ind i – og når det lille regnbuebarn, der fødtes i 1996 og døbttes Copenhagen Pride, og som nu netop er kommet ud af teenageårene, når det barn om 5 år når det første kvarte sekel, og vi står her på Rådhuspladsen som hele verdens centrum og fejrer det ved at være værter for WorldPride i Copenhagen 2021 – så er det i bevidstheden om, at vi gør en forskel. At vi forandrer verden, at vi gør noget godt – hver dag, når vi går på gaden og er os selv.

Jeg vil gerne sige tak til alle, der støtter op om Copenhagen Pride. Til alle, som har gjort det gennem de sidste 20 år. Til politikere, til aktivister, til sponsorer og ikke mindst til alle frivillige og deltagere. I ER COPENHAGEN PRIDE – I ER FORANDRING – I ER HÅBET OG LIVET OG GLÆDEN.

God Pride alle sammen.

Kilde

Manuskript indhentet fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Copenhagen Pride, Regnbuebevægelsen, Åbningstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/lars-oskan-henriksens-tale-ved-abningen-af-copenhagen-pride-week-2016>